

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 2/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. januára 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. C., D., zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SŽ 78/2005 z 29. mája 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. C. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2009 doručená sťažnosť Ľ. C., D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ľ. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2

a čl. 152 ods. 4 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sž 78/2005 z 29. mája 2006.

Národný bezpečnostný úrad (ďalej len „NBÚ“) svojím rozhodnutím č. p. PB-1850-1/2005-Ž-25417 z 30. marca 2005 rozhodol podľa § 26 ods. 2 a § 29 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“) tak, že sťažovateľa nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu, a preto nespĺňa predpoklad na vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1 písm. g) zákona č. 215/2004 Z. z.

Proti tomuto rozhodnutiu sa sťažovateľ odvolal. Odvolacia komisia zriadená zákonom č. 215/2004 Z. z. jeho odvolanie zamietla rozhodnutím č. p. PK-131-1/2005 z 27. júna 2005. Sťažovateľ sa preto obrátil na najvyšší súd žalobou o preskúmanie tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd rozhodnutie žalovanej (t. j. odvolacej komisie) rozsudkom sp. zn. 4 Sž 78/2005 z 29. mája 2006 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku a vec vrátil na ďalšie konanie a zaviazal žalovanú (odvolaciu komisiu) zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 35 229 Sk na účet jeho právneho zástupcu. Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným 7. júla 2006 a vykonateľným 21. júla 2006.

V nadväznosti na vykonateľnosť označeného rozsudku sťažovateľ 22. januára 2008 podal návrh na výkon exekúcie uplatnený voči odvolacej komisii a týkajúci sa vyplatenia trov konania priznaných označeným rozsudkom najvyššieho súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza:

„Právny zástupca sťažovateľa 22. 1. 2008 podal súdnemu exekútorovi JUDr. J. S. so sídlom K., návrh na vykonanie exekúcie podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky sp. zn. 4Sž 78/2005 zo dňa 29. 5. 2005, aby mu povinný uhradil priznané trovy konania vo výške 35 229,- Sk.

Okresný súd Bratislava I uznesením sp. zn. 3Er 185/2008-8, Ex 02/2008 zo dňa 27. 2. 2008 návrh na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že neboli predložené doklady preukazujúce skutočnosť, že vymáhaná pohľadávka má byť uhradená povinným označeným v tomto exekučnom konaní a že označený povinný má pasívnu legitimáciu. Navyše exekučný titul nebol opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti. Právny zástupca sťažovateľa sa proti tomuto rozhodnutiu odvolal.

Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 17 CoE/121/2008-14 zo dňa 15. júla 2008 napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3Er 185/2008-8, Ex 02/2008 zo dňa 27. 2. 2008 potvrdil. “

Pritom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesenie Okresného súdu Bratislava I svojim uznesením č. k. 17 CoE/121/2008-14, 1108204960 z 15. júla 2009 potvrdil z dôvodu, že napadnuté uznesenie je vecne správne. V nadväznosti na novú právnu úpravu účinnú od 11. mája 2006, a to ústavný zákon č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmavanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „zákon č. 254/2006 Z. z.“) konštatoval, že v čase vydania rozsudku najvyššieho súdu (29. mája 2006) už neexistoval subjekt v rozsudku označený ako žalovaný, a táto skutočnosť zakladá ďalší dôvod, pre ktorý žiadosti nemožno vyhovieť.

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením ním označených práv rozsudkom najvyššieho súdu uvádza:

«Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave sp. zn. 4Sž 78/2005 zo dňa 29. 5. 2005 je opatrený potvrdením jeho právoplatnosti a vykonateľnosti dňom 11. 7. 2006. Napriek tomu, rozsudok je nevykonateľný o čom svedčí uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3Er 185/2008-8, Ex 02/2008 zo dňa 27. 2. 2008 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 17 CoE/121/2008-14 zo dňa 15. júla 2008, pretože ním bolo porušené základné právo sťažovateľa.

Podľa nášho názoru Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave napadnutým rozsudkom porušil právo sťažovateľa na spravodlivú súdnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 1 ústavy, v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy, lebo nekonal na základe ústavy, v jej medziach

a v rozsahu a spôsobom ktorý stanoví zákon č. 254/2006 Z. z., § 30 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z., a ďalej porušil právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).»

Sťažovateľ argumentuje tým, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je konečným rozsudkom, proti ktorému nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

Zachovanie dvojmesačnej lehoty odvodzuje sťažovateľ od toho, že až z uznesenia krajského súdu č. k. 17 CoE/121/2008-14 z 15. júla 2008 (správne má byť 15. júla 2009, pozn.) sa dozvedel, že rozsudok najvyššieho súdu, aj keď je opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti 11. júla 2006, je nevykonateľný z dôvodu, že subjekt označený v rozsudku ako žalovaný už v čase vyhlásenia rozsudku neexistoval, čo je v rozpore s § 30 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z.

Sťažovateľ ďalej uvádza:

„Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky vyniesol rozsudok proti ktorému sťažnosť smeruje v rozpore s § 30 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z., tým sa dostal do rozporu s čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorého štátne orgány ku ktorým patria aj súd, môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Dvojmesačná lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ dôveroval rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sž 78/2005 z 29. 5. 2006 o to viac, že bol opatrený potvrdením o jeho vykonateľnosti dňom 11. 7. 2006 a toto potvrdenie bolo na rozsudku vyznačené 15. 4. 2008.

Dňa 28. 8. 2009 sťažovateľ prevzal uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 17 CoE/121/2008-14 zo dňa 15. júla 2008, a tým sa dozvedel o nevykonateľnosti napadnutého rozsudku, preto dvojmesačná lehota je zachovaná pre podanie ústavnej sťažnosti, lebo uplynie až dňa 28. 10. 2009.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave sp. zn. 4 Sž 78/2005 zo dňa 29. 5. 2006 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu spravodlivú ochranu

zaručení v čl. 46 ods. 1 Ústavy v spojitosti s čl. 2 ods. 2 a článku 152 ods. 4 Ústavy, a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv základných slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave sp. zn. 4 Sž 78/2005 zo dňa 29. 5. 2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi právo na primerané finančné zadostučinenie podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v sume 2000 Eur, ktoré je povinný vyplatiť Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažovateľovi do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti nálezu.

4. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia za dva právne úkony (prevzatie veci a príprava, spracovanie a podanie sťažnosti) vo výške 245,70 Eur, (odmena z výpočtového základu 695,41 €, t. j. 115,90 € a režijný paušál 6,95 €, teda spolu za jeden právny úkon 122,85 €), ktoré je povinný Najvyšší súd Slovenskej republiky uhradiť na účet právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Skôr, ako môže ústavný súd pristúpiť k predbežnému prerokovaniu sťažnosti a následnému meritórnemu rozhodnutiu, musí preskúmať, či sú splnené všetky formálne podmienky ustanovené pre sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojitosti s čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozsudkom najvyššieho súdu. Ústavný súd preskúmaval napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv.

V odôvodnení napadnutého rozsudku najvyšší súd uviedol, že *„skutočnosť, že žalobou napadnuté rozhodnutie bolo vydané odvolacou komisiou, ktorá bola konštituovaná podľa ustanovení § 30 ods. 4 až 7 zákona (t. j. zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane*

utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktoré vyhlásil ústavný súd za nesúladne s ústavou a ktoré stratili účinnosť, má za následok nezákonnosť jej rozhodnutia“. (Nález ústavného súdu č. k. PL. ÚS 6/04-67 z 19. októbra 2005 bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 30. decembra 2005 pod č. 638/2005 Z. z., t. j. v čase rozhodovania najvyššieho súdu už relevantné ustanovenia, a to § 30 ods. 4 až 7 tohto zákona, stratili platnosť a aj účinnosť).

Podľa názoru najvyššieho súdu *«ide o takú vadu správneho procesu, ktorá nemohla byť žalobcovi známa, a preto nemohol ju uplatniť v žalobe. Súd bol povinný na túto vadu prihliadnúť z úradnej moci („ex offo“), bez ohľadu na žalobné námietky.*

S poukazom na uvedené súd dospel k názoru, že v konaní žalovaného správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia (§ 250j ods. 2 písm. e/ O. s. p.), v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom. Preto bolo potrebné napadnuté rozhodnutie žalovanej odvolacej komisie zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie, keďže zriadenie a teda i existencia odvolacej komisie v zmysle § 30 ods. 3 zák. č. 215/2004 Z. z. zostali nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL. ÚS 6/04-67 nedotknuté.».

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že najvyšší súd sťažovateľovi ako úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, pritom zaviazal žalovanú ich zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, hoci v čase rozhodovania najvyššieho súdu už bol § 30 zákona č. 215/2004 Z. z. novelizovaný, a to zákonom č. 255/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 215/2004 Z. z. (ďalej len zákon č. 255/2006 Z. z.), ktorý odvolaciu komisiu, ktorá bola v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽ 78/2005 žalovanou, nahradil orgán oprávnený rozhodnúť o odvolaní. Túto novelu Národná rada Slovenskej republiky zrealizovala v nadväznosti na prijatie ústavného zákona č. 254/2006 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 11. mája 2006 (t. j. bol už účinný v čase rozhodovania najvyššieho súdu), ktorý v čl. 6 ods. 3 uvádza, že sa konanie o preskúmaní rozhodnutí NBÚ začatých podľa osobitného zákona (zákona č. 215/2004 Z. z.), kde odvolacím orgánom bola odvolacia komisia, dokončí už podľa ústavného zákona č. 254/2006 Z. z.

Bez ohľadu na zaujatie stanoviska k otázke právneho nástupníctva, ktorú zákon č. 254/2006 Z. z. explicitne nerieši, ústavný súd posudzoval, či v danej situácii sťažovateľ ako úspešný účastník konania pred najvyšším súdom vedeného pod sp. zn. 4 SŽ 78/2005 mal k dispozícii prostriedok na ochranu svojich práv, ktorým mohol vymôcť náhradu trov konania.

Podľa názoru ústavného súdu vychádzajúc z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa, prostredníctvom ktorej sa domáha ochrany svojich práv v súvislosti s nevykonalnosťou trov konania sp. zn. 4 SŽ 78/2005 priznaných mu v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu, nespadá pod inštitút ústavnej ochrany. Sťažovateľ má v danom prípade účinný prostriedok nápravy, a to podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Podľa zákona č. 514/2003 Z. z. možno uplatniť zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, pričom za výkon verejnej moci sa považuje tak rozhodovanie, ako aj úradný postup orgánu verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb. Orgánom verejnej moci pritom je štátny orgán, a teda aj všeobecný súd. Zodpovednosť štátu možno uplatniť za podmienok ustanovených zákonom č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá vznikla nezákonným rozhodnutím aj nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci.

Sám sťažovateľ označil rozhodnutie najvyššieho súdu za nezákonné. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rešpektujúc svoju subsidiárnu právomoc vo vzťahu k všeobecným súdom sťažnosť sťažovateľa odmietol aj pre nedostatok právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2010